

Press Release

PR201137

16.06.2020

STQARRIJA MILL-UFFIĊĊJU TAL-ISPEAKER

L-Ispeaker tal-Kamra tad-Deputati Anġlu Farrugia jagħmel referenza għal dak li gie rappurtat f'sezzjoni tal-istampa dwar proposta biex sala fil-Parlament tissemma għall-ġurnalista Daphne Caruana Galizia u għalhekk qiegħed jipubblika l-korrispondenza kollha li għaddiet sa issa f'dan ir-rigward.

Lill-iSpeaker
Kamra tar-Rappreżentanti
Valletta

Illum, 3 ta' Mejju 2020

Sur President,

Niktiblek f' ismi u f' isem l-Oppożizzjoni.

L-assassinju tal-ġurnalista Daphne Caruana Galizia kien attakk feroci kontra l-liberta' tal-espressjoni u tal-istampa u l-ġurnalizmu investigattiv.

Kif is-Sedja taf, il-Parlament Ewropew sija fi Brussel u sija fi Strasbourg ta gieh lil Daphne Caruana Galizia billi anke iddedika Sala għaliha.

Ahna tal-fehma li l-Parlament Malti, d-dar tad-demokrazija Maltija, għandu juri l-istess rispett lejn din il-ġurnalista assassinata billi jsemmi għal Daphne Caruana Galizia s-Sala li l-bini tal-Parlament għandu fis-sular t'isfel.

Nemmu li dan il-ġest huwa xieraq u huwa l-inqas li jista' jagħmel il-Parlament Malti biex isellem il-memorja ta' Daphne Caruana Galizia u l-liberta' tal-istampa.

Għażilt li nindirizzalek illum din it-talba peress li l-jum tat-3 ta' Mejju huwa l-Jum Internazzjonali iddedikat lill-Ġurnalizmu Hieles, u għalhekk inhoss li din it-talba tal-Oppożizzjoni takkwista aktar importanza u għandha tintlaqa' minnufih.

Il-jum tat-3 ta' Mejju kien iddikjarat mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti preċisament biex ikun hemm għarfien akbar tal-importanza tal-liberta' tal-istampa u sabiex ilkoll nifktaru kif irridu nħarsu bl-aktar mod proattiv il-liberta' tal-espressjoni kif imħarsa mill-artikolu 19 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem.

Nemmen għalhekk li dan il-ġest min-naħa tal-Parlament Malti mhux biss huwa xieraq imma anki dovut.

Inselli għalik u nistenna twegiba possittiva min-naħa tiegħek.

Adrian Delia,
Kap tal-Oppożizzjoni.

L-Speaker

The Speaker

9 ta' Ġunju 2020

Onor. Adrian Della M.P.

Kap tal-Oppożizzjoni

Naghmel referenza għall-ittra tiegħek tat-3 ta' Mejju, 2020 li biha, f'ismek u f'isem l-Oppożizzjoni tlabt li s-sala fil-bini tal-Parlament fejn niqgħu talbiet tal-pubbliku in generali kif ukoll ta' bosta għaqdiet oħra biex fl-istess bini jittellgħu wirjiet u attivitajiet ta' ġeneru varjat, tissemma' għal Daphne Caruana Galizia.

Din il-materja giet imqajjma waqt il-Kumitat dwar ix-Xogħol tal-Kamra li itaqqa' l-bierah 8 ta' Ġunju fejn intweriet ix-xewqa li d-deċiżjoni tiġi f'idejn is-Sedja.

Is-Sedja tikkondividi miegħek l-importanza li jiġi mfakkar il-Jum Internazzjonali ddedikat lil-Ġurnaliżmu Nieles kif stabbilit mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti u f'dan ir-rigward thegħegħ sabiex dan il-jum jibda jiġi commemorat b'indirizzi lil-Kamra min-naha tal-Gvern, tal-Oppożizzjoni kif ukoll mis-Sedja, u dan kif isir f'okkażjonijiet oħra simili.

Fir-rigward li xi parti mill-bini tal-Parlament jissewma għal xi persuna partikolari, is-Sedja tara li r-rispett lejn imparzjalità totali f'dawk li huma servizzi li s-Servizz Parlamentari jagħti lil-Membri għandha tkun ta' prijorità assoluta f'kull ċirkostanza. Għaldaqstant, sabiex jiġi evitat kull hjiel, jew anke perċezzjoni, li b'xi mod ġest jew azzjoni tista' timfitehem bħala mhux totalment imparzjali, is-Sedja hija tal-fehma li l-ebda parti mill-binja m'għandha tissemma għal xi persuna partikolari, kemm jekk din tkun gajja mil-qasam tal-politika jew ta' xi sfera oħra tas-soċjetà.

Is-Sedja tassigurak li din id-deċiżjoni qiegħda teħodha biss u fl-aħjar interess tal-Istituzzjoni.

Anglu Farrugia
Speaker

Kopja mibghuta lil-Membri tal-Kumitat Permanenti dwar ix-Xogħol tal-Kamra.

*Kap tal-Oppożizzjoni**Leader of the Opposition*

15 ta' Ġunju 2020

L-Onor. Anġlu Farrugia
Speaker tal-Kamra tad-Deputati
Parlament ta' Malta,
Triq ir-Repubblika,
Il-Belt Valletta

Sir President,

Nirreferi għall-ittra tiegħek tad-9 ta' Ġunju 2020 fejn infurmajtni bir-rifjut tat-talba tal-Oppożizzjoni u tiegħi sabiex sala fil-bini tal-Parlament tissenema' għal Daphne Caruana Galizia.

Ippermettilli nirreġistra miegħek in-nuqqas ta' qbil tal-Oppożizzjoni u tiegħi mad-deċiżjoni li tirtirifuta l-imsemmija talba. L-Oppożizzjoni ma taqbilx mal-argument li jekk sala fil-Parlament Malti tiġi msemmija għal din il-ġurnalista, li nqatlet minhabba xogħolha, tixvellef l-imparzjalità tas-Servizz Parlamentari.

Ippermettilli nfakkar li fis-Seduta 181 tat-12 ta' Diċembru 2018, il-Kamra tad-Deputati approvat mozzjoni li ttenni l-kundanna tagħha għall-assassinju tal-ġurnalista Daphne Caruana Galizia.

Ilkoll nafu li Daphne Caruana Galizia ma kinitx thares lejn l-uċuħ fix-xogħol tagħha u kienet tgħid dak li temmen fih, kien min kien. Hidma ġurnalistika bħal din hija essenzjali għad-demokrazzija u ahna fid-dmir li niprotegħha.

L-Oppożizzjoni temmen li l-Parlament ma jistax ikun newtrali lew sieket quddiem il-qtil ta' ġurnalista minhabba xogħolha.

Ahna fid-dmir li nħarsu, niddefendu u nfaldru l-memorja ta' min hallas b'hejtu talli qeda dmiru ta' ġurnalist. Dan hu dak li diġà għamel il-Parlament Ewropew, li mhux biss iddedika sala għal Daphne Caruana Galizia iżda saħansitra niede premju għall-ġurnaliżmu investigattiv li ssemma għaliha.

Id-deċiżjoni li l-Parlament Malti ma jkollux sala msemmija għal Daphne Caruana Galizia mhux talli tfaġġarni fl-attitudni ta' min trid inessi l-memorja tagħha u min trid iweldkel kull sejha għall-ġustizzja shiha magħha iżda effettivament ikun qed jonqos propju lejn id-demokrazzija nnifisha.

Għalhekk f'għieh is-sewwa u f'għieh l-istatus tal-Parlament bhala l-oghla salwagwardja tad-demokrazzija qiegħed ġentilment nitolbok tirtiransidra d-deċiżjoni tiegħek.

Inselli għalik

Adrian Delia
Kap tal-Oppożizzjoni

L-iSpeaker

The Speaker

Onor. Adrian Delia M.P.

Kap tal-Oppożizzjoni

Stazjij Adrian,

16 ta' Ġunju 2020

Nagħmel referenza għall-ittra tiegħek datata 15 ta' Ġunju 2020.

Is-Sedja tibda billi tassigurak li hija tissottoskrivi totalment għal dak kollu li gie adottat mill-Kamra bil-Mozzjoni 179 kif approvata fit-12 ta' Diċembru 2018 fejn kien hemm il-kundanna għall-assassinju tal-gurnalista Daphne Caruana Galizia u, fost affarijiet ohra, ir-rikonoxximent tal-importanza tal-irwol li l-midja għandha llum f'soċjetá demokratika fir-rispett tal-obbligi u tar-responsabbiltajiet illi dan l-eżercizzju tad-dritt tal-libertá tal-espressjoni jgħib miegħu.

Is-Sedja tassigurak ukoll li hija ma għandha l-ebda intenzjoni jew xewqa li b'xi mod tnessi l-memorja ta' dan l-assassinju faħxi u lanqas li xxekkel il-kors tal-gustizzja fl-investigazzjoni ta' dan l-assassinju u dan anke għaliex mill-esperjenza tagħha bhala investigatur taf kemm huwa ikrah u deplorevoli dan it-tip ta' reat kriminali.

Is-Sedja tteni li l-pożizzjoni li hadet, wara li giet mitluba tagħmel dan mill-Kumitat dwar ix-Xogħol tal-Kamra, kienet ibbażata unikament fuq iż-żamma tan-newtralitá fejn jirrigwarda kull qasam fis-servizzi mogħtija fil-bini tal-Parlament, li allura jinkludi s-sala fejn normalment jittellghu l-esibizzjonijiet u jsiru l-attivitajiet mill-pubbliku ingenerali u minn kull qasam tas-soċjetá.

Qed jiġi rilevat ukoll li s-Sedja hija ggwidata wkoll minn dan il-principju fir-rigward ta' persuni li hadmu qatigh fil-mixja demokratika ta' pajjiżna, bhal min għabilna l-Indipendenza, min għamilna Repubblika, min hadem biex dhalna fl-Unjoni Ewropea, kif ukoll min saħansitra gie eżiljat jew anke tilef hajtu biex is-sena d-dieħla nistgħu nfakkru l-mitt sena anniversarju tal-Parlament Malti. Dan biex ma nsemmux in-numru ta' politici u persuni ohra fis-soċjetá li tant hadmu għall-gid tal-proxxmu tagħhom f'kull qasam tas-soċjetá. Hekk kif issemmi sala għal xi hadd, tqum il-mistoqsija għaliex mhux għal xi hadd ieħor, u immedjatament tinqala' kontroversja minkejja kull intenzjoni tajba li għaliha jkun sar dan il-ġest u minkejja l-gid kollu li dik il-persuna tkun wettqet tul hajjitha.

Is-Sedja hadet il-pożizzjoni li hadet għaliex dan ma tixtieqx tarah jiġri fil-bini tal-Parlament minkejja li hija konxja li meta tagħxi b'dan il-mod mhi se tiskorja punti mal-ebda parti tas-soċjetá. L-uniku interess tas-Sedja huwa dak li tagħxi b'imparzjalitá totali u dan purament fl-interess tal-Istituzzjoni.

Anglu Farrugia
Speaker